

Komentarz eksperta

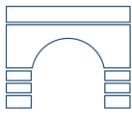
W jaki sposób od najmłodszych lat budować w dziecku postawy przywódcze?

Według Kena Blancharda „liderzy są produktem systemu, który ich promuje”. Można więc pokusić się o twierdzenie, że dzisiejsi rodzice i wychowawcy determinują jakość przywództwa przyszłości. To na nich spoczywa wielka odpowiedzialność za to, jaki kierunek obierze nasza cywilizacja i czy liderzy przyszłych pokoleń będą mądrymi, odpowiedzialnymi i wrażliwymi przywódcami – podkreśla Anna Radzikowska, wykładowczyni i konsultantka programowa Executive MBA w Szkole Biznesu Politechniki Warszawskiej.

Na horyzoncie widać już nowych liderów z dwóch różnych pokoleń – urodzonych przed 2011 rokiem przedstawicieli pokolenia Z, dzieci pokolenia X oraz generacji Alfa, urodzonych po 2011 roku, określanych również jako dzieci millennialów. „Zetki” określa się jako pokolenie pragmatyczne i przedsiębiorcze, a przy tym mocno stawiające na równość, inkluzywność, wspólne działanie i wrażliwe na kwestie społeczne czy ochronę klimatu. Z kolei o młodszym pokoleniu, znanym również jako *iGeneration*, już teraz mówi się, że będzie to grupa najgłębiej identyfikująca się ze światem technologii i najlepiej ten świat rozumiejąca. Nie bez powodu popularna nazwa dla „alf” to także *Glass generation*, czyli generacja „wyświetlaczy” – a więc ludzi, urodzonych ze smartfonem i tabletem w ręku.

Próby definiowania i opisywania pokoleń, a także prognozowania ich postaw i zachowań w roli pracowników czy przywódców, są oczywiście obarczone ryzykiem błędu ze względu na złożoność czynników, które należy w tego typu rozważaniach brać pod uwagę. Wielu z nich nie sposób przewidzieć – chociażby takich jak pandemia Covid-19 czy właśnie rola wychowania. Natomiast w aktualnych menedżerach można zaobserwować mocne strony i deficyty ich dzieciństwa. Według badania Assessment Systems Poland z 2018 roku polscy menedżerowie odznaczają się na tle europejskim np. niższą samooceną a wiemy, że samoocena kształtuje się już od 3-4 roku życia i wiąże z akceptacją w najbliższym środowisku. Dlatego warto zdawać sobie sprawę, że ogromna odpowiedzialność za to, jakimi przywódcami będą „zetki” oraz „alfy”, leży w rękach dzisiejszych opiekunów i rodziców.

Nie można nie zacząć od kwestii oczywistej: pozytywnych wzorców. By dziecko rozwijało w sobie zdolności przywódcze, powinniśmy je mu pokazywać poprzez jasną wykładnię wartości, jakie sami wyznajemy, poprzez tłumaczenie, o co chodzi nam w życiu i na czym najbardziej nam zależy. Jesteśmy jako rodzice pierwszymi przywódcami, od których dziecko się uczy. Warto sięgać także po autorytety bliskie światu dziecka tak, aby możliwe było poddanie ich krytycznej i życzliwej ocenie bez względu na to, jak bardzo kontrowersyjne mogą nam się wydawać.

Druga kwestia to upewnienie się, czy dziecko znajduje się w otoczeniu, które pozwala mu się rozwijać. Chodzi zarówno o to, KTO jak i CO ma na nie największy wpływ. Wraz z rozwojem dziecka te centra wpływu przenoszą się z rodziny i wychowawców na rówieśników. Bez względu na etap warto być z dzieckiem w stałej łączności i obserwować oddziaływania tych czynników na jego rozwój emocjonalny czy społeczny.

Trzecia kwestia to wyznaczanie dziecku konkretnych celów do realizacji i dbanie o to, aby te cele były z jednej strony ambitne – dające poczucie sprawczości a z drugiej dostosowane do możliwości dziecka. Ważne także, aby dziecko miało przestrzeń do formułowania własnych ambicji, aby jego osiągnięcia wynikały z jego, nie naszych pragnień i aby jego wkład w realizację nigdy nie był mniejszy niż 70%, bo tylko wtedy dziecko będzie mogło takie dokonanie zaliczyć do swojego dorobku i budować na nim swoją samoocenę.

Po czwarte – pozwalajmy dziecku testować, eksperymentować i budować tym sposobem odwagę do przyjmowania w życiu pewnego poziomu ryzyka. To wiąże się także z uznaniem nie tylko wobec sukcesu, ale także wobec samego pokonania własnych obaw i podjęcia próby. Nagradzajmy dzieci za porażki! Z nich przecież płynie największa nauka.

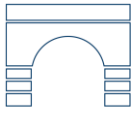
Po piątą – rozwijajmy w dziecku pokorę i ciekawość, które są fundamentem *growth mindset*, czyli gotowości do ciągłego uczenia się i poddawania swojej wiedzy w wątpliwość. Ta postawa to także akceptacja dla życia w ciągłej zmianie i uznanie konieczności stałego doskonalenia się.

Ostatnia kwestia to empatia. Trudno powiedzieć, jak obroni się ona wobec rozwoju technologii tak bardzo ingerującej w sposób realizowania potrzeb społecznych. Nie brakuje głosów snujących mroczne wizje, z których wynika, że gdy przestaniemy się ze sobą kontaktować, empatia w społeczeństwie może całkowicie zaniknąć. To co nie zniknie to podstawowe ludzkie potrzeby, wśród nich potrzeba miłości czy przynależności. Warto dlatego uczyć dzieci wrażliwości, współczucia i ukierunkowania na potrzeby społeczne, dbanie o innych, a nie tylko o siebie, uwzględnianie dobra wspólnego. To bardzo ważny element budowania kompetencji przywódczych.

Reasumując, wychowujmy nie tylko zdobywców świata, ale także tych, którzy będą potrafili tym światem mądrze zarządzać. W końcu będziemy mieli takich liderów, jakich sobie wychowamy.

Anna Radzikowska

Wykładowca programu EMBA w Szkole Biznesu, koordynatorka programów Personal Development: Transformation Labs oraz Social Impact Lab.
Mentorka, trenerka biznesu, coach, działaczka społeczna, inwestorka.

**Szkoła
Biznesu**

POLITECHNIKA WARSZAWSKA

O Szkole Biznesu Politechniki Warszawskiej

Szkoła Biznesu PW powstała w 1991 roku jako wynik wspólnego przedsięwzięcia Politechniki Warszawskiej, HEC School of Management Paris, London Business School oraz NHH Norwegian School of Economics. Szkoła od lat jest pełnoprawnym członkiem prestiżowej organizacji European Foundation for Management Development, utworzonej przez wiodące europejskie szkoły zarządzania.

Misją Szkoły jest oferowanie liderom biznesu i ekspertom najwyższej klasy praktycznych programów edukacyjnych, tworzonych w oparciu o najlepsze międzynarodowe praktyki, innowacyjne podejście oraz zgodnie z rozwojem technologicznym i zasadą pozytywnego wpływu społecznego.

Kontakt dla mediów:

Mariusz Jaroń

m.jaron@comunicativo.pl

794490680